

Spadek liczebności śródpolnych ptaków krukowatych *Corvidae* w południowo-zachodniej Polsce

A decline in the rural corvid populations of SW Poland

LUDWIK TOMIAŁOJĆ

Muzeum Przyrodnicze Uniwersytetu Wrocławskiego
50-335 Wrocław, ul. Sienkiewicza 21
e-mail: tomilu@biol.uni.wroc.pl

Słowa kluczowe: krukowate, spadek liczebności, krajobraz rolniczy, Polska.

Abstrakt: Po wzroście liczebności w połowie XX wieku w południowo-zachodniej Polsce polne ptaki krukowate *Corvidae* (w przeciwieństwie do miejskich) silnie zmniejszyły swoje populacje. W niniejszej pracy porównano nieliczne konkretne dawne dane ze stanem obecnym. Liczebność wrony siwej *Corvus cornix* na trzech dolnośląskich powierzchniach próbnych badanych w latach 60. lub 70. oraz ostatnio (2008–2009) zmniejszyła się ponad 30-krotnie, z 7–53 do 0–2 par. Obserwacje z pociągu (wzdłuż ok. 1250 km tras) potwierdziły obecną niską jej liczebność na rozległym obszarze południowo-zachodniej Polski, jak również sugerują obecną niską liczebność gawronów *C. frugilegus*, kawek *C. monedula* i śródpolnych srok *Pica pica*. Przyczynami jest prawdopodobnie splot dwóch czynników: a) zastąpienie niskotrawiastych pastwisk oraz upraw buraka cukrowego i ziemniaków przez wysokotrawiaste łąki oraz wielkopowierzchniowe uprawy zbóż ozimych, rzepaku i kukurydzy; b) pojawienie się i wzrost liczebności kruka *Corvus corax*. Dwa rodzaje obserwacji oraz test wokalny sugerują, że zniknięcie z krajobrazu rolniczego bardzo widocznych gniazd wron i srok może być spowodowane drapieżnictwem gniazdowym kruków.